

KS Bedrift

ÅRSMELDING OG ÅRSBERETNING
BRANSJERAPPORTER OG REGNSKAP
2016

KS Bedrift skal være den ledende arbeidsgiver- og næringspolitiske organisasjonen for lokale og regionale bedrifter som løser viktige samfunnsoppgaver.

Foreningen hadde 489 medlemmer pr. 31.12.2016. Disse representerer flere bransjer, med energi, avfall, havner, brann og redning, vann og avløp, revisjon og eiendom som de største.

Visjon

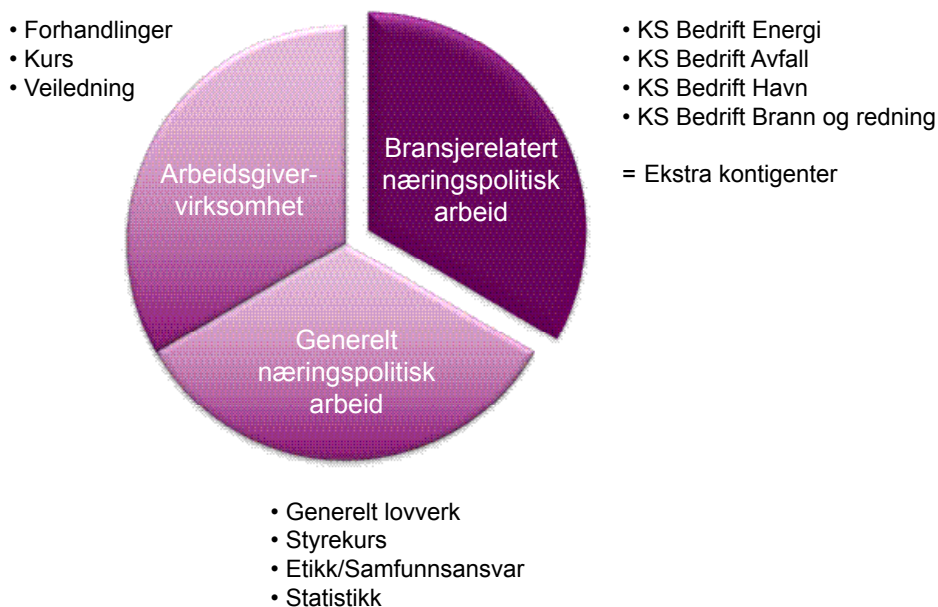
Vår visjon er at bedriftene skal være inkluderende arbeidsgivere som forener samfunns- og miljøhensyn med god forretningsdrift.

Mål

Vi skal bedre de politiske og økonomiske rammevilkårene for medlemmene gjennom målrettet arbeidsgiver- og næringspolitisk arbeid.

Verdier

Kompetanse
Troverdighet
Samfunnsansvar

KS BEDRIFTS STYRENDE ORGANER 2016

Styret KS Bedrift

Leder Per Arne Kaarstad, Hemne Kraftlag SA
Nestleder Per Olav Pettersen, Vestfold interkommunale brannvesen
Katalin Nagy, Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
Cicel T Aarrestad, Rogaland revisjon IKS
Pål Smits, Lindum AS
Roar Johansen, Borg Havn/Havnealliansen (fratrådte i november 2016)
Ragny Helander, Luostejok Kraftlag SA

Varamedlemmer

Jon Eirik Holst, Hammerfest Energi (tiltrådte som medlem i november 2016)
Audun Halleraker, Bømlo vatn- og avløpsselskap
Kari Mette Fjell, Indre Østfold krisesenter

KS Bedrift Energi

Leder Olav Forberg, Notodden Energi
Nestleder Ragny Helander, Luostejok Kraftlag SA
Vigdis Kvandal, Odda Energi AS
Jon Eirik Holst, Hammerfest Energi AS
Lars Øivind Andresen, Øvre Eiker Energi

Varamedlemmer:

Ola Raknes, Stranda Energi AS
Helge Morten Vangen, Aurland Energiverk
Björg Brestad, Valdres Energi

KS Bedrift Avfall

Leder Pål Smits, Lindum AS
Nestleder Ingrid Hitland, BIR Avfallsenergi AS
Bodil H. Øvretveit, Sunnfjord Miljøverk IKS
Håkon N. Johansen, Søndre Helgeland Miljøverk
Sigurd Tvedt, Avfall Sør

Varamedlemmer:

Geir Tore Leira, Innherred Renovasjon IKS
Ann Kristin Stedjeberg, Frevar KF
Grunde Birkeland Rian, TRV Gruppen AS

KS Bedrift Brann og redning

Leder Per Olav Pettersen,
Vestfold Interkommunale brannvesen
Henry Ove Berg, Rogaland brann og redning
Anne Hjort, Asker og Bærum brannvesen
Edvar Dahl, Ofoten interkommunale brann-
og redningsvesen
Torbjørn Mæhlumsveen, Trøndelag brann-
og redningstjeneste

KS Bedrift Havn

Leder Roar Johansen, Havnealliansen
(fratrådte i november 2016)
Nestleder Halvar Pettersen, Tromsø Havn
(tiltrådte som leder i november 2016)
Merete Eik, Stavanger Havn
Rune Hvass, Arendal Havn
Arnt Helge Honstad, Kristiansund og Nordmøre Havn
Randi Thørring, Tromsø Havn
(tiltrådte som medlem i november 2016)

Varamedlemmer:

Leif Gustav Prytz, Nordkapp og Porsanger havn
Torgeir Emblem, Ålesund Havn

KS Bedrifts representanter i fylkesstyrene i KS

Nina Neset, Romerike Revisjon IKS (Akershus)
Tore Lundestad, Borg Havn (Østfold)
Per Olav Pettersen, Vestfold interkommunale
brannvesen (Vestfold)
Rune Hvass, Arendal Havn KF (Agder)
Olav Forberg, Notodden Energi (Telemark)
Wenche Risdal Lund, IKA Kongsberg (Buskerud)
Morten Finborud, Hias IKS (Hedmark)
Astrid Nyquist, Beitostølen helsesportsenter (Oppland)
Kjell Øyvind Pedersen, IVAR IKS (Rogaland)
Steinar Nævdal, BIR AS (Hordaland)
Terje Førde, Kryss Revisjon (Sogn og Fjordane)
Jan Egil Korseberg, Romsdalshalvøya IK
renovasjonsselskap (Møre og Romsdal)
Inge Storås, Revisjon Midt-Norge IKS (Sør-Trøndelag)
Håvard Bye, Brannvesenet Midt IKS (Nord-Trøndelag)
Barry Larsen, Trollfjord Kraft (Nordland)
Halvar Pettersen, Tromsø Havn (Troms)
Ingolf Eriksen, Vardø Havn (Finnmark)

ÅRSBERETNING 2016

Virksomhetens art

KS Bedrift er arbeidsgiver- og næringspolitisk organisasjon for om lag 500 bedrifter. Foreningen har forretningslokale i Oslo. Felles for medlemmene er at de har kommunalt- og/eller fylkeskommunalt eierskap og at de leverer grunnleggende tjenester til lokalsamfunnene. KS Bedrift styres av generalforsamling, styre og bransjeutvalg.

Foreningen har en politisk, faglig og administrativ samarbeidsavtale med KS. Avtalen regulerer arbeidet innenfor nærings- og interessepolitikk samt på tariffområdet.

Utvikling i resultat og stilling 2016

Driftsinntekter	35 587 600
Driftsresultat	1 743 320
Årsresultat	1 953 791

31.12.2016	
Balansesum	25 363 373
Egenkapital	18 636 169
Egenkapitalprosent	73,5 %

Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det fremlagte årsregnskapet.

Omsetningen i 2016 er 35 587 600 kroner, som er en økning på knappe 0,4 % fra i fjor. Årsresultatet ble økt med 59 % til 1 953 791 kroner. Ved utgangen av året var totalkapitalen 25 363 373 kroner, sammenlignet med 23 690 357 kroner året før. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2016 var 73,5 % sammenlignet med 70 % i fjor.

Styret mener at det fremlagte årsregnskapet gir et rettviseende bilde over utviklingen og resultatet av foretakets virksomhet og stilling.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes at forutsetningene for fortsatt drift er til stede. KS Bedrift har stabil medlemsmasse. Foreningen har som mål å rekruttere nye bedrifter, både enkeltmedlemmer og grupper av medlemmer.

Arbeidsmiljø og personale

KS Bedrift har i 2016 hatt 21 årsverk, fordelt på 10 kvinner og 11 menn. Det er opprettet to nye stillinger: en juriststilling som ble besatt i mai og en stilling som næringspolitisk rådgiver på havn, som ble besatt i august. I tillegg er det besluttet at prosjektstilling som næringspolitisk rådgiver på brann og redning skal bli en fast stilling. Denne ble besatt i desember.

Sykefraværet har vært på 1,8 %. Tilsvarende tall for 2015 var 7,1 %. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2016.

I henhold til KS Bedrifts vedtekter skal hvert kjønn være representert med minst 40 % i alle valgte organer. KS Bedrifts styre har i 2016 bestått av 3 kvinner og 4 menn. Øvrige utvalg oppfylte også kriteriet.

Styret anser arbeidsmiljøet som tilfredsstillende, og har ikke iverksatt spesielle tiltak på dette området i 2016.

Ytre miljø

Selskapets virksomhet forurensar ikke det ytre miljøet. KS Bedrift søker å legge til rette for digitale møter bl.a. for styrende organer, for å redusere antall reiser.

Utsiktene framover

KS Bedrift er i en positiv utvikling og vi ser mulighet for fortsatt vekst på flere viktige samfunnsområder.

Fagteam

Organisasjonen har fire fagteam. De tar seg av det næringspolitiske arbeidet for energi, avfall, havn og brann og redning. Arbeidsgiverservice og kommunikasjon ivaretas for samtlige medlemmer. Juridiske tjenester, samfunnskontakt, media, ledelse og administrasjon

kommer i tillegg. Næringspolitisk arbeid for øvrige bransjer er ivarettatt av medarbeidere med kompetanse på de ulike fagfeltene.

Internasjonalt arbeid

KS Bedrift arbeider overfor EU i saker som berører våre medlemmer. Vi har vært representert i arbeidsgrupper i vår europeiske paraplyorganisasjon, CEEP (European Centre of Employers and Enterprises Providing Public Services), på områdene offentlig innkjøp, avfall, energi og transport. Vi bidrar også til EU-kommi-

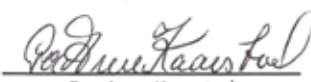
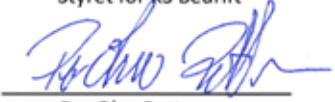
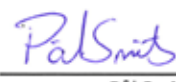
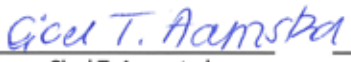
sjonens arbeid gjennom KS-enes paraplyorganisasjon i Europa, CEMR (The Council of European Municipalities and Regions), spesielt på avfallsområdet.

Resultatdisponering:

Overskuddet i KS Bedrift på 1 953 791 kroner foreslås disponert som følger:

Overføring annen egenkapital
1 953 791 kroner

Oslo, 16. januar 2017
Styret for KS Bedrift

 Per Arne Kaarstad styreleder	 Per Olav Pettersen nestleder	 Pål Smits styremedlem
 Ragny Helander styremedlem	 Cicel T. Aarrestad styremedlem	 Katalin Nagy styremedlem
 Jon Eirik Holst styremedlem	 Bjørg Ravlo Rydsaa daglig leder	

Bak f.v.: Pål Smits, Audun Halleraker, Jon Eirik Holst og Roar Johansen og Per Olav Pettersen.
Foran f.v.: Cicel T. Aarrestad, Bjørg Ravlo Rydsaa, Per Arne Kaarstad, Katalin Nagy og Ragny Helander.

KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

Arbeidet med kommunikasjon og samfunnskontakt skal bidra til god informasjon og dialog med medlemmene og ivareta medlemmenes interesser overfor myndigheter og avtaleparter.

Digitale kanaler

KS Bedrifts nettside er et verktøy som uttrykker organisasjonens meninger og formidler nyttestoff til medlemmer, relevante beslutningstakere og ulike medier. Nettsiden synliggjør vårt tjenestetilbud til alle medlemmene, og det er lagt vekt på at siden skal være intuitiv, moderne og gi god brukeropplevelse.

I 2016 ble innloggingsfunksjonen på siden lansert. Gjennom «Min side» får medlemmene tilgang til relevante avtaler, opplysninger og data spesielt tilpasset sin bransje. Funksjonen ble satt på en skikkelig «test» under den 7 uker lange streiken blant energibedriftene i høst, i forbindelse med tariffoppgjøret for 2016. Informasjon ble lagt ut fortløpende flere ganger daglig, og tilbakemeldingene fra medlemmene har vært meget positive. I denne perioden ble det også sendt ut daglige nyhetsbrev med informasjon, råd og tips til arbeidsgiveren under streiken. Brevene ble godt mottatt, og har medført at KS Bedrift nå innfører hyppigere utsendelse av nyhetsbrev på alle fagområdene, også innenfor arbeidsgiverservice og juridiske tjenester.

KS Bedrift satser fortsatt på en sterkere tilstedeværelse på Facebook og Twitter. Dette bidrar til å fremme organisasjonens synspunkter og å markedsføre oss som medlemsorganisasjon.

Medlemskontakt, kurs og konferanser

KS Bedrift har hatt jevnlig kontakt med medlemmene, både gjennom henvendelser på telefon og ved medlemsbesøk. Vi har et bredt tilbud av kurs og seminarer innenfor ulike fagtema. Særlig stor interesse er det for kurs og opplæring i arbeidsgiverrelaterte temaer som HMS, arbeidsmiljø, konflikthåndtering og lokale forhandlinger.

Etterspørselen etter kurs i eierstyring og selskapsledelse er fortsatt stor, og deltakerne er godt fornøyd med KS Bedrifts kompetanse på disse områdene. Vi har også arrangert nettverksmøter, blant annet for de interkommunale arkivene. Tematikken rundt kommunereform og konsekvenser for selskaper med mange eierkommuner ved evt. sammenslåinger opptar flere medlemsgrupper.

Styrekursene holdes primært hos medlemmene, mens temadager, seminarer og nettverksmøter arrangeres i KS-huset.

Bedriftenes Møteplass ble arrangert i april. Konferansen har etablert seg som et viktig treffpunkt for bedriftene, og drøyt 250 personer var til stede på arrangementet i 2016. Temaet var «Det grønne skiftet» og hvordan KS Bedrifts medlemmer bidrar på dette området. Statsminister Erna Solberg og Bellona-leder Frederic Hauge var blant innleiderne, og arrangementet fikk svært gode tilbakemeldinger.

KS Bedrift har vært representert på flere arenaer og deltok bl.a. på Kommunedagene og Landstinget 2016 i KS' regi. KS Bedrift har 23 delegater til KS' landsting i perioden 2016-2020.

KS Bedrift er representert i flere råd og utvalg.

Kontakt med myndigheter

KS Bedrift har hatt kontakt med politisk ledelse og embetsverket i relevante departementer om ulike saker i 2016. Bransjerapportene beskriver dette nærmere.

Media

Det siste året har KS Bedrift hatt en rekke oppslag

både i riksdekkende aviser og i lokalpresse. Disse har omhandlet viktige saker for bransjene energi, avfall, havn og brann og redning, samt saker i forbindelse med streiken i energisektoren og det grønne skiftet.

I november satte vi i gang en prøveperiode med pressemeldingstjeneste i NTB Info. Perioden varer ut januar 2017 og tjenesten vil bli evaluert før en fast avtale eventuelt inngås.

Totalt har KS Bedrift fått på trykk, eller blitt nevnt i, over 1600 medieoppslag i 2016. Mange saker er omtalt i flere medier. Godt over halvparten - ca 850 medieoppslag - kom under streiken i energisektoren i perioden 20. september til 8. november.

Under streiken møtte administrerende direktør Bjørge Ravlo Rydsaa i NRKs «Dagsnytt 18» i debatt med motparten, forbundsleder i EL og IT Forbundet Jan Olav Andersen.

I oktober deltok Rydsaa også i NRK P2 Ytring i en debatt om norsk vannkraft.

I 2015 ble det lyst ut stilling som kommunikasjonsrådgiver. Stillingen ble besatt i august 2016.

KS Bedrifts kommunikasjonsteam har startet opp vaktordning, der vakthavende følger faste rutiner for å dekke dagens pressebilde. Administrerende direktør og berørte bransjedirektører og fagteam blir løpende orientert.

Medlemsrekruttering

KS Bedrift arbeider kontinuerlig med å rekruttere nye medlemmer. Problemstillingen knyttet til alternative pensjonsordninger har gjort det krevende å få inn nye bedrifter. I årets tariffoppgjør for konkurranseutsatte bedrifter fikk vi til en løsning som åpner for andre ordninger. Dette vil sannsynligvis gjøre det lettere å rekruttere framover.

ARBEIDSLIV OG TARIFF

KS Bedrift Arbeidsgiverservice skal bidra til å utvikle arbeidslivet og støtte opp om den lokale arbeidsgiverrollen, samt utarbeide tariffavtaler som bidrar til gode og forutsigbare rammevilkår for våre medlemsbedrifter.

Tariffstatus

KS Bedrifts medlemsbedrifter er tilknyttet én av fire selvstendige tariffavtaler: den kommunale Hovedtariffavtalen (HTA), Hovedtariffavtalen for konkurranseutsatte bedrifter (Bedriftsavtalen) eller Energiavtale I og II. KS Bedrift fører selvstendige forhandlinger for alle tariffavtalene, med unntak av HTA som utvikles i samarbeid med KS. Overordnet disse tariffavtalene ligger Hovedavtalen (HA), en felles avtale som regulerer forhandlingsordningen og samhandling mellom partene lokalt og sentralt.

Tariffoppgjør 2016

Årets tariffoppgjør var et hovedoppgjør og skulle vise seg å legge beslag på mye av ressursene til avdelingen i perioden mellom april til og med november.

Forhandlingene om Energiavtale I og II endte i brudd 26. mai og mekling ble gjennomført 21. og 22. september. Motpartens krav om å tariffeste 1/5 som omregningsfaktor for beredskapsvakt var imidlertid så vanskelig for forhandlingsutvalget å innfri at det ikke lyktes å få til en løsning i mekling. 23. september var derfor streik et faktum. For de bedriftene som ble tatt ut i første runde varte streiken i hele 53 dager. I løpet av 5 streikeuttak ble 1124 ansatte i 74 bedrifter tatt ut i streik.

KS Bedrift er tilfreds med at NITO, Tekna, Econa, DNMF og Juristforbundet valgte å godta meklerens skisse til løsning natt til 23. september, og ansatte innenfor Energiavtale II var derfor ikke en del av streiken.

KS Bedrift lyktes med å beholde den nye hovedregelen i arbeidsmiljøloven som vaktfaktor, og dermed også

styringsretten. For å få slutt på streiken måtte forhandlingsutvalget gå med på å fjerne den tariffavtalte plikten til å gå vakt. Dette anser vi som uproblematisk for de selskapene som har regulert plikten på annen måte, f.eks. i arbeidsavtalen eller i lokale vaktavtaler, noe vi er kjent med er tilfellet for de fleste. Det kan bli mer krevende dersom plikten settes på prøve for selskapene som ikke har plikten regulert andre steder enn i «sedvane» og/eller i forutsetninger for å få stillingen. I skrivende stund er KS Bedrift kjent med at motparten ikke nødvendigvis deler vår oppfatning av dette. Partene er derfor innkalt til dialog i begynnelsen av desember for å forsøke å avklare dette nærmere.

Den økonomiske rammen for oppgjøret ble 3,2 %.

Forhandlinger om ny Bedriftsavtale (Hovedtariffavtalen for konkurranseutsatte bedrifter) ble gjennomført 1. og 2. juni. Denne avtalen var i år for første gang gjenstand for et hovedoppgjør etter at avtalen ble selvstendig tariffavtale i 2014. KS Bedrifts krav om alternativ pensjon var vanskelig for motparten å imøtekomme. Dette var sterkt medvirkende til at oppgjøret først endte i brudd i juni. I mekling 2. og 3. november lyktes det partene å finne en løsning på pensjonsspørsmålet og da falt resten greit på plass. Den økonomiske rammen for oppgjøret ble 2,4 %.

Forhandlingene om ny Hovedtariffavtale (HTA) endte i april for første gang på veldig lenge med en forhandlingsløsning i et hovedoppgjør. Rammen på oppgjøret ble 2,4 %.

Rådgivning, kompetanseutvikling og bedriftsbesøk

Arbeidsgiverservice bistår medlemmene med daglig råd og veiledning i de fleste arbeidsgiverspørsmål. Til-

budet fungerer som et «lavterskeltilbud» med utpreget personlig kontakt og raske svar på henvendelser.

Etterspørselen og behov for direkte støtte i lokale prosesser er stadig voksende. Særlig gjelder dette ved intern opplæring i arbeidsgivertema, i vanskelige personalsaker og ved nedbemanninger. Rådgivning som krever ressurser utover det «normale» blir fakturert oppdragsgiver. Det samme gjelder interne bedriftskurs som ofte delfinansieres av OU-midler.

Selv om året har vært preget av arbeid med forhandlinger, meklinger og langvarig streik i energibedriftene, har det vært høy aktivitet også på andre områder. Avdelingen har bl.a. deltatt på 20 bedriftsbesøk og holdt 14 temadager/konferanser sentralt eller lokalt i bedriftene.

Arbeidsgiverservice gjennomførte i november forhandlinger om ny Brannavtale (SFS 2404), sammen med KS Forhandling. Partene ble enige om ny avtale 10. november. Vi lyktes med å få fjernet «risikotillegget», som fra årsskiftet skal innlemmes i ordinær lønn.

KS Bedrifts lederprogram

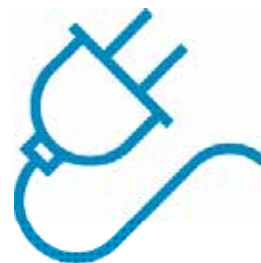
Det populære lederprogrammet som KS Bedrift tilbyr i samarbeid med Visindi, vil fortsette. Programmet er i løpet av året godt i gang med sitt åttende kull (3. samling i uke 48).

På oppfordring fra deltakerne arrangeres det i desember for første gang «oppfriskningskurs» for tidligere deltakere.

Alle kurs, temadager og lederprogrammet har en egenandel, men finansieres i det vesentligste av OU-midler.

ENERGI

Næringspolitisk arbeid

KS Bedrift Energi skal bidra til å synliggjøre verdien av lokale og regionale energibedrifters rolle i samfunnet. KS Bedrift Energi skal påvirke rammebetingelsene for lokale og regionale energiselskaper, både for tradisjonelle og nye virksomhetsområder. KS Bedrift Energi vil arbeide for at Norge skal være en foregangsnasjon innen miljøvennlig og fornybar energi.

Energiutvalget har hatt 6 møter i 2016.

Stortinget har vedtatt ny energilov

Den reviderte energiloven innebærer nå krav om funksjonelt skille for nettvirksomhet fra all øvrig virksomhet. Det vil dermed bli dyrere å drive små energiselskaper. Loven gjelder fra 2021.

KS Bedrift Energi har vært i en rekke møter med politikere og embetsverk for å forsøke å hindre innføring av det funksjonelle skillet, subsidiært gjøre det lett praktiserbart. Mye tid er brukt på å informere medlemmene om konsekvensene av endringene i loven.

Streik

Høsten 2016 var preget av streik. Etter en resultatløs mekling streiket arbeidstakerne på Energiavtale I for å få tariff-festet avspaseringsfaktoren for vakt til 1:5, slik den gamle arbeidsmiljøloven hadde som standard. Etter 7 uker med streik ble det enighet om at tariffavtalen i hovedsak skulle beholdes slik den var. Dette innebærer at den reviderte arbeidsmiljølovens faktor på 1:7 er den nye standarden.

Media

Vi har hatt mange oppslag knyttet til endringene i energiloven, med fokus på beredskap og virkning på lokalsamfunnet. Disse har vært på trykk i en del nasjonale medier, samt et stort antall lokale og regionale aviser. Vi har også distribuert informasjonsmaterieil til energimedlemmene for å påvirke lokalpolitikere i saken om energiloven.

Vi har sendt ut 26 ordinære nyhetsbrev i 2016. Det ble i tillegg sendt ut daglige nyhetsbrev under streiken, i alt 49 ekstra nyhetsbrev.

Medlemsbesøk og medlemskontakt

Flere selskaper har fått bistand til strategiarbeid. Vi har besøkt 36 energibedrifter og fått mange gode innspill til det næringspolitiske arbeidet. Vi har gjennomført flere seminarer og temadager

Nettregulering

Nettreguleringsutvalget mener dagens reguleringsmodell gir for store årlige svingninger i inntektsrammen. I tillegg kan fusjoner gi store økonomiske utslag for hele bransjen. Vi har fått utarbeidet en rapport som viser disse utslagene og kommer med anbefalinger overfor NVE om mulige forbedringer.

Utvalget mener at NVEs arbeid med en felles regulering/kostnadsmodell for distribusjons- og regionalnett bør inkludere disse forslagene og vil framover drøfte dette med myndighetene.

Nett-tariffer

Effekttariffer var et viktig tema også i 2016, med nye forslag fra NVE på hvordan det kan håndteres. Netttariffutvalget har vurdert dette i flere omganger, men har så langt ikke konkludert med hva de vil anbefale overfor myndighetene.

Kraftmarked

Vi har hatt høy aktivitet knyttet til arbeidet med Elhub og Nordic Balance Settlement (felles avregningsentral

for regulerkraftavregning i Finland, Norge og Sverige). Begge er utsatt. Vi har deltatt i alle møter i bransjerådet for Elhub, og vi har gitt innspill til arbeidet med gebyrstruktur for Elhub.

Ny forskrift om fellesfakturerings av nettleie og kraft er vedtatt, og vi har deltatt i arbeidet med å lage en ny standardavtale for dette.

Strompris.no har hatt store oppstartsproblemer. Vi har hatt dialog med Forbrukerrådet om utfordringer og erfaringer.

Fornybar produksjon

KS Bedrift Energis medlemmer er viktige bidragsytere i det grønne skiftet, med produksjon og transport av fornybar energi. Vi har i flere omganger kommet med innspill om å legge til rette for bygging av fornybar produksjon og erstatning av fossilt med fornybar el.

Tverrfaglighet i det grønne skiftet

Energisektoren har bidratt til å utnytte kompetanse og ressurser på tvers av sektorene, for å fremme mer klimavennlige løsninger. Vi har særlig vært involvert i arbeidet med landstrøm.

Koordinere infrastruktur i offentlig vei

KS Bedrift Energi har deltatt i arbeidet med å lage en felles graveinstruks for kommunale veier. Dette har

vært svært utfordrende. Det jobbes videre med tematikken.

Utfordringer i forhold til Europa

KS Bedrift Energi har i første halvår hatt rollen som general rapporteur i CEEP Energy Task Force. De viktigste sakene har vært EU-kommisjonens «vinterpakke» som gir retningen for energiunionens videre arbeid. Pakken har ingen umiddelbare konsekvenser for Norge.

Forhold til andre organisasjoner og myndigheter

KS Bedrift har vært på Stortinget og møtt ulike partiers energifraksjoner, også sammen med medlemsbedrifter, for å orientere om mindre og mellomstore selskapers utfordringer ved innføring av selskapsmessig og funksjonelt skille.

Vi har hatt jevnlig dialog med ulike myndigheter.

KS Bedrift Energi har samarbeidet på ulike temaer med en rekke andre organisasjoner, blant annet Nettalliansen, Energi Norge, Defo, EL og IT Forbundet, NITO, Tekna og Fagforbundet.

AVFALL

Næringspolitisk arbeid

KS Bedrift Avfall skal gjøre medlemsbedriftene i stand til å levere bærekraftige og konkurranse-dyktige løsninger tilpasset lokale forhold.

Avfallsutvalget har hatt 5 møter i 2016.

Husholdningsavfall - ansvar og valgfrihet

Året har vært preget av fortsatt arbeid for å sikre kommunene valgfrihet av løsninger for innsamling og behandling av avfall. Med mange prosesser i regjering og i direktorater som vil ha betydning for kommunenes valgfrihet, framstår dette som det viktigste og mest grunnleggende temaet for KS Bedrift Avfall i 2016.

Eksempler på slike pågående prosesser er arbeidet med stortingsmelding om avfallspolitikk og sirkulær økonomi, stortingsmelding om bærekraftige byer og sterke distrikter og et ekspertutvalg for grønn konkurransekraft. I nevnte prosesser utredes det hvordan Norge skal endre sin økonomi fra å være oljebasert, til å kunne løse klimautfordringene på en måte som sikrer samme konkurransekraft og verdiskaping som oljeindustrien har skapt.

Gjennom innspill til dette arbeidet har representanter for den private delen av bransjen fortsatt sine forsøk på å svekke kommunenes muligheter til selv å velge løsninger, med lovnader om at nettopp de vil sikre verdiskapingen og bidra til nye arbeidsplasser. Dette gjøres både nasjonalt og på EU-nivå. I forbindelse med høringer om ny kommunelov og ny IKS-lov er det fremmet en rekke forslag som innskrenker kommunenes og avfallsbedriftenes handlingsrom og organisasjonsfrihet. Disse forslagene vil KS Bedrift Avfall aktivt imøtegå. Arbeidet prioriteres og vil videreføres i 2017.

Hjelmeng-utvalget

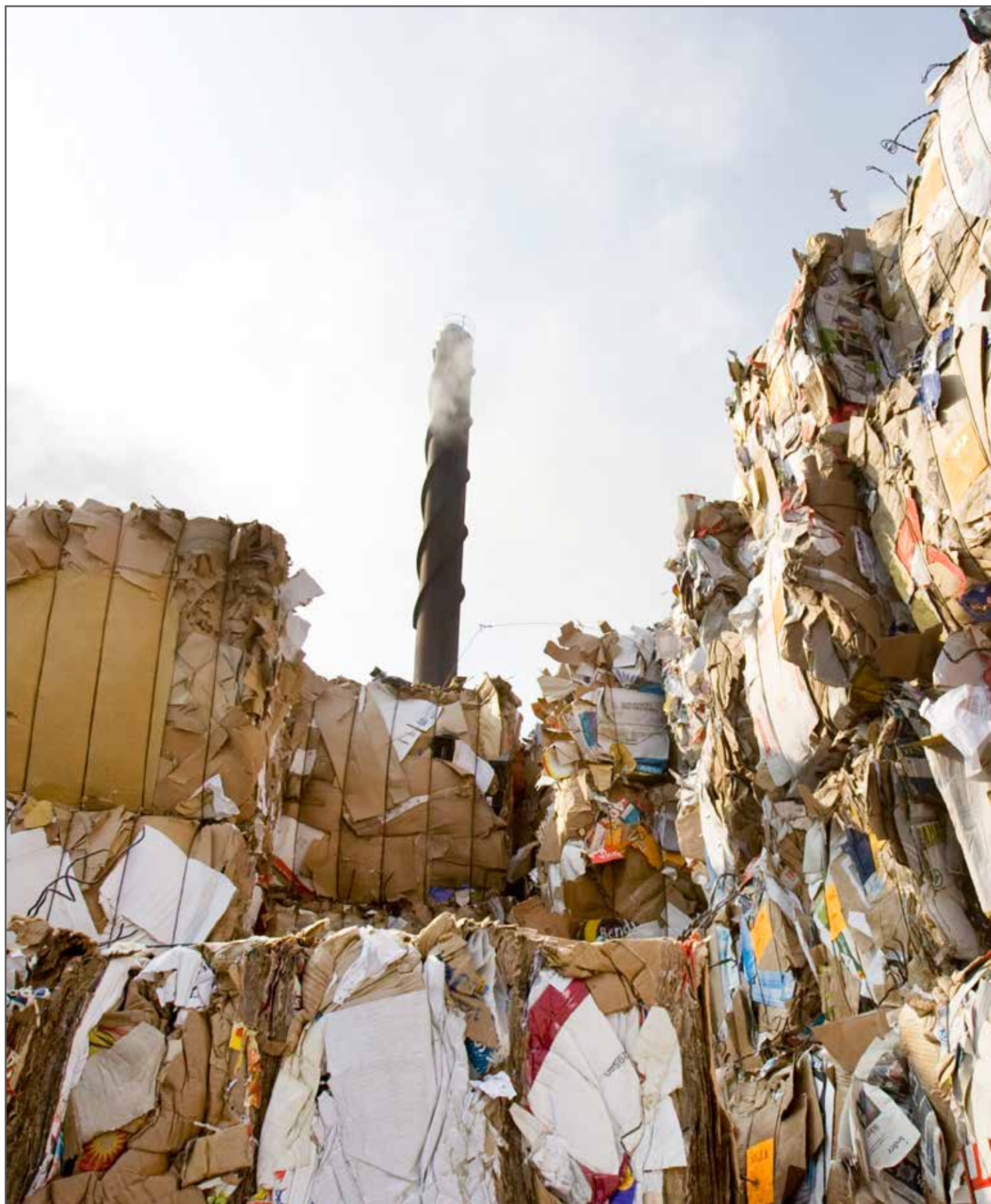
En arbeidsgruppe som ledes av professor Erling Hjelmeng utfører et viktig arbeid for hvordan organisering av kommunale avfallstjenester skal være i framtiden. Utvalget skal vurdere konkurransevilkårene mellom offentlige og private aktører, og en sentral del av oppdraget er å definere hvilke samfunnsoppgaver som er økonomiske, og hvilke som er å betegne som ikke-økonomisk aktivitet.

Vår posisjon som premissleverandør og forsvarer av retten til å velge lokale løsninger er klar og tydelig, og vi har derfor engasjert oss i tematikken gjennom eierkommunenes (KS) representant i Hjelmeng-utvalget. Vi har også bistått nasjonale myndigheter i forbindelse med klager til ESA som berører kommunenes rett til å velge løsninger for sitt avfall.

Kretsløpsøkonomi

KS Bedrift har i løpet av 2016 hatt møter med sentrale saksbehandlere i Europakommisjonen og i Europaparlamentet for å fremme kommunale avfallsbedrifters viktige posisjon i kretsløpsøkonomien.

Det viktigste arbeidet knytter seg til EU-kommisjonens høringer, både gjennom CEEP (European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services), gjennom CEMR (Council of European Municipalities and Regions) og gjennom ACR+ (arena for arbeidet med produsentansvar). Vi har særlig vektlagt teknologinøytralitet og kommunens rett til å velge hvordan husholdningsavfallet håndteres best lokalt for å ivareta miljøet.

KS Bedrift har også fortsatt ledelsen i ekspertgruppen for avfall i kommunesektoren og i samarbeidet mellom den europeiske kommunesektoren og EXPRA, som er den europeiske paraplyorganisasjonen for Grønt Punkt-organisasjonene.

Offentlige anskaffelser

Med tanke på utfordringer knyttet til offentlige anskaffelser har vi jobbet for medlemmenes muligheter til å organisere virksomheten på best mulig måte lokalt. Vi har deltatt i KS Bedrifts og KS' europeiske paraplyorganisasjoner når nytt regelverk og tilpasninger diskuteres i EU.

Et utkast til nytt regelverk for offentlige anskaffelser har vært på høring, og nytt regelverk vil tre i kraft i første halvdel av 2017. Lovfesting av adgangen til offentlig-offentlig samarbeid egenregi og utvidet egenregi er en del av denne «regelverkspakken». Både KS Bedrift og KS har vært tett involvert i arbeidet for å sikre at kommunene skal kunne produsere tjenester enten selv, i samarbeid med andre kommuner eller ved bruk av egne bedrifter, uten at det må overlates til markedet.

Produsentansvarsordningen

I EU-kommisjonens politikk om kretsløpsøkonomi er produsentansvaret et viktig verktøy. KS Bedrift Avfall ser gjennomslag for flere prinsipper vi har kjempet for. Forslaget som skal vedtas på nyåret 2017, ivaretar blant annet full kostnadsdekning, økodesign som avfallsforebyggende tiltak, åpenhet og avklaring av ansvar og roller.

Moderne avfallsinnsamling

Nye løsninger for innsamling av avfall er et stadig mer aktuelt tema ettersom framtidens by- og tettstedsutvikling er på dagsorden for både lokale, regionale og nasjonale politikere. Vi har argumentert for smarte løsninger som skal bidra til å nå målet om et lavutslippssamfunn.

KS Bedrift Avfall har i flere sammenhenger synliggjort fordelene ved moderne avfallsinnsamling i urbane områder. I årets første måned gjennomførte vi også et seminar i samarbeid med Finans Norge. De støtter oss i arbeidet med å fremme nye løsninger, særlig med

tanke på å redusere både brann- og investeringsrisiko når fortetting endrer hvordan man må tenke om arealer både i og utenfor bygg.

KS Bedrift har også vært i dialog med arkitekt- og planleggerorganisasjoner, samt representanter for fylkeskommuner. Hensikten er å bevisstgjøre og synliggjøre fordelene med moderne avfallsinnsamling på et tidlig tidspunkt i planleggingsfasen. Det vi bygger i dag legger grunnlaget for framtidens byer og tettsteder.

Annet

Styreopplæring for medlemmene har vært en viktig oppgave i 2016, og det er holdt innlegg i enkelte selskapers representantskap og i samlinger med KS' fylkesmøter. Det er særlig oppmerksomhet på rolleforståelse og habilitet, men også mye juridisk-faglige spørsmål knyttet til blant annet enerett og egenregi. Slike spørsmål er også tema i vårt juridiske nettverk for avfallsbransjen, som møtes et par ganger i året.

Det er sendt ut 11 nyhetsbrev i løpet av 2016.

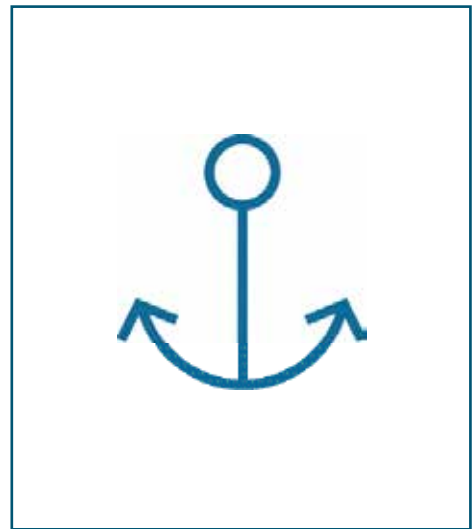
KS Bedrift deltar fast i ulike fora:

- Nasjonalt kontaktforum for avfall
- Nasjonalt forum for biogass
- NHP-nettverk (nasjonal handlingsplan for farlig avfall)
- Avfallsforsk
- NOX-fondet. Gjenvolgt til 2017
- CEMR – Council of European Municipalities and Regions
- CEEP – Centre of European Enterprises providing Public Services

HAVN

Næringspolitisk arbeid

KS Bedrift Havn skal arbeide for at medlemmene får rammebetingelser og utviklingsmuligheter som styrker havnenes konkurransekraft og lønnsomhet, og derved bidrar til å styrke lokal verdiskaping og næringsutvikling. KS Bedrift Havn skal bidra til å styrke sjøtransporten.

Havneutvalget har hatt 5 møter i 2016.

NTP 2018-2029

I februar la transportetatene fram sitt forslag til nasjonal transportplan for perioden 2018-2029. Saken var på høring ut juni. Havneutvalget behandlet saken to ganger og saken ble også sendt på høring til medlemmene før vårt innspill ble sendt inn.

KS Bedrift Havn har fem hovedpunkter i sitt hørings-svar: tilfredsstillende vei- og banetilknytning, incentiver for mer sjøtransport, arealutvikling, reduksjon av utslipp i havn og havna som framtidig energileverandører.

Landstrøm

ENOVA tildelte de første midlene til landstrøm våren 2016. Dette er et viktig tiltak for å få til det grønne skiftet og for å få bedre byluft i en del av storbyene. Av 28 søkere, fikk 15 midler i første runde. Både nivået på totalt tildelte midler og kriteriene for tildeling var noe underkommunisert i første runde. I andre runde var det 43 søkere. Det er enda uklart hvor mange som får midler, men erfaringene fra den første runden skulle tilsi både bedre søknader og flere tildelinger.

For framtiden er det også et spørsmål om det ikke bør ligge et mer planmessig system til grunn for tildelingene. Slik systemet er nå kan det være noe tilfeldig hvem som får midler.

Tilsyn og hurtigrutesaken

Både den såkalte hurtigrutesaken og Kystverkets tilsynssak i Kristiansund og Nordmøre havn IKS har påkalt oppmerksomhet i 2016. Ingen av sakene er avklart enda, men begge kan få stor betydning for havnenes virksomhet. KS Bedrift Havn bistår blant annet med juridisk bistand i de to sakene.

Utvalg for ny havne- og farvannslov

Samferdselsdepartementet oppnevnte medio august et utvalg som skal se på ny havne- og farvannslov. Utvalget skal arbeide fram til 1. desember 2017 og tidligere havnedirektør i Trondheim, Wollert Krohn-Hansen, representerer havnene. KS Bedrift Havn og Havneforeningen har en felles referansegruppe som samarbeider med Wollert Krohn-Hansen.

Grønt Kystfartprogram

KS Bedrift Havn deltar fortsatt i Grønt Kystfartprogram som driftes av DNV-GL.

Havnene er en del av det grønne skiftet. Programmet leverte i år et såkalt «Sjøkart for grønn kystfart» til Ekspertutvalget for Grønn Konkurransekraft, som ble ledet av Idar Kreutzer. Utvalgets arbeid skal bidra til å forene gode klimatiltak med økt norsk konkurransekraft. I sjøkartet ble det blant annet pekt på CO2-fond som et godt tiltak.

Statsbudsjett

I statsbudsjettet for 2017 la regjeringen fram en incentivordning på 30 mill. kroner for å frakte mer gods på sjø. KS Bedrift Havn ser positivt på denne ordningen, men mener at rammene bør økes.

En spørreundersøkelse gjennomført blant havnene viser at gode veitilknytninger er vel så viktig for havnene som gode tiltak i sjø. Dette var et sentralt budskap da KS Bedrift Havn deltok på høring om statsbudsjettet i Transport- og kommunikasjonskomitéen.

En annen viktig ordning er tilskudd til kommunale fiskerihavneanlegg. I forslaget til statsbudsjettet for 2016 ble ordningen foreslått avvirket, men budsjettet for 2017 er ordningen tilbake med 60,5 mill. kroner. KS Bedrift Havn er tilfreds med at ordningen nå er tilbake, men behovet er langt større og KS Bedrift Havn arbeider for å øke nivået på bevilgningene.

Møteplasser

KS Bedrift Havn har tre faste møteplasser i året. Havnelederforum er en viktig arena med god oppslutning. På havnedagen under Bedriftenes Møteplass var det også stort oppmøte. Her var blant annet lederen av transportkomitéen, Nikolai Astrup, tilstede og snakket om skipsfartens rolle i det grønne skiftet.

I september arrangerte vi det andre fagseminaret i rekken, denne gangen i samarbeid med Karmsund Havn IKS. Seminaret rettet seg mot ulike profesjoner i havnene. I år fikk deltakerne blant annet omvisning på den nye bulkterminalen i Karmsund.

Medlemskontakt

Det er gjennomført nærmere 20 medlemsbesøk det siste året. Også havner som ikke er medlemmer er besøkt, for å imøtekomme deres ønske om å bli bedre kjent med KS Bedrift Havn.

KS Bedrift Havn har god kontakt med medlemmer gjennom enkelthenvendelser og ved arbeid med konkrete saker. Vi legger også vekt på å lage flere og gode nyhetsbrev. Brevene sendes til medlemmer og til et bredt spekter av beslutningstakere både på nasjonalt og lokalt nivå.

KS Bedrift Havn har fått tre nye havnemedlemmer i 2016: Båtsfjord Havn, Loppa Havn og Stranda Havn. Det er nå 31 medlemmer i KS Bedrift Havn.

Media

KS Bedrift Havn har hatt flere oppslag både i lokalpressen (om blant annet Hurtigruten og fiskerihavner) og fagpressen (Havnemagasinet og Logistikk & Ledelse) i 2016. I tillegg legger vi jevnlig ut aktuelle saker på bransjesiden til KS Bedrift Havn.

Én havneorganisasjon

Det har også i år vært arbeidet med å få til én felles havneorganisasjon. KS Bedrift Havn har ved flere anledninger understreket at vi ønsker én organisasjon, men at KS Bedrift må være en del av løsningen. KS Bedrift Havn beklager at dette ikke har vært mulig å få til.

BRANN OG REDNING

Næringspolitisk arbeid

KS Bedrift brann og Redning skal påvirke rammevilkårene for utøving av tjenesten slik at forebyggende arbeid, beredskap og samvirke mellom beredssaktørene i hele landet blir best mulig. Tjenesten må utøves til det beste for innbyggerne, på en trygg måte for de ansatte og kostnadseffektiv for samfunnet.

KS Bedrift Brann og Redning ble opprettet for vel to år siden for å arbeide med næringspolitiske saker for brann- og redningsmedlemmene. Det ble ansatt en rådgiver i en 2-årig prosjektstilling til formålet. På årsmøtet under Bedriftenes Møteplass 2016 besluttet medlemmene enstemmig å gjøre ordningen permanent, og det er også ansatt en rådgiver i fast stilling.

110-sentraler

Av de større sakene det har vært arbeidet med i 2016 er samlokalisering og reduksjon av 110-sentraler. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) besluttet i mars 2016 å redusere antall 110-sentraler fra 18 til 12, med grenser tilsvarende de nye politidistriktene.

Det har også vært en del aktivitet knyttet til samlokalisering av 110 og 112. For flere av distriktene vil det ta flere år å få på plass de samlokaliserte sentralene. For flere av 110-sentralene som er besluttet sammenslått er det ønskelig å gjennomføre sammenslåingen før en samlokalisering med 112. Dette kan også ha noen økonomiske kostnader som er tatt opp med både justisminister og administrasjonen i departementet.

Nødnett

Nødnett er nå tatt i bruk i hele landet og det er stor tilfredshet hos brukerne. Justisdepartementet har besluttet at DSB skal ha ansvaret for Nødnett framover. Videre er det besluttet at eierskapet til utstyret skal

ligge hos staten. Dette er i hovedsak i tråd med det KS Bedrift har arbeidet for.

KS Bedrift Brann og Redning har også bedt om en gjennomgang av kommunenes kostnader for bruk av Nødnett. Departementet har signalisert at det skal gjøres en slik gjennomgang når Nødnett er ferdig utbygd og forvaltning og eierskap er avklart.

Særaldersgrense

Både administrasjonen i KS Bedrift og utvalget for KS Bedrift Brann og Redning har brukt mye tid på temaet særaldersgrenser. Dette er en komplisert sak som både berører arbeidsgiverarbeidet og næringspolitikken. Det er bevegelse i saken, men de konkrete resultatene er enda ikke avklart.

Ny fagskole for brann og redning

Arbeidet med ny fagskole for brann og redning pågår i regi av DSB. KS Bedrift Brann og Redning er med i referansegruppe ved brannsjef Anne Hjort, Asker og Bærum brann og redning IKS.

Møteplasser

Det var godt oppmøte på brann- og redningsdagen under Bedriftenes Møteplass. Nyutnevnt direktør for DSB, Cecilie Daae, og avdelingsdirektør Smedsrud ved Politidirektoratet var blant hovedinnlederne. Et viktig tema var samvirke mellom nødetatene.

I mai arrangerte KS Bedrift Brann og Redning studietur til København. Det var bl.a. besøk hos DBI (Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut) og KL (KS' søsterorganisasjon), som ga god informasjon om kommunenes erfaringer med sammenslåingsprosessen av brann- og redningsvesen i Danmark.

Vi besøkte også brannvesenet i København – Hovedstadens Beredskap. Der fikk deltakerne informasjon om

sammenslåingsprosessen sett fra brannvesenets side, samt informasjon og besøk på deres nye alarmsentral.

KS Bedrift Brann og Redning har også gjennomført en ekstra ledersamling for de som deltok på ledersamlingene i 2015. Det er ikke gjennomført nytt kurs i 2016, men det vurderes for 2017.

ANDRE BRANSJER

Næringspolitisk arbeid

KS Bedrift skal bidra til å synliggjøre sentrale utfordringer overfor myndighetene, for medlemmene bl.a. innen revisjon, vann og avløp, rehabilitering/helse og parkering.

EU/EØS

KS Bedrift er med i den europeiske paraplyorganisasjonen CEEP (European Centre of Employers and Enterprises Providing Public Services). Vi har vært representert i arbeidsgrupper for områdene offentlig innkjøp, avfall, energi og transport. Vi har også bidratt med innspill til EU-kommisjonens arbeid gjennom CEMR (The Council of European Municipalities and Regions) og samarbeider godt med KS' Europakontor i Brussel. KS Bedrifts innspill – basert på kunnskap og erfaringer fra norske forhold – blir etterspurt fra både EU-kommisjonen, Europaparlamentet og fra våre paraply- og søsterorganisasjoner.

KS Bedrift Energi har første halvår hatt rollen som general rapporteur i CEEP Energy Task Force. De viktigste sakene har vært EU-kommisjonens «vinterpakke» som gir retningen for energunionens videre arbeid.

Vi har gjennom CEEP fulgt EUs politikktutforming innen feltet offentlige anskaffelser. Dette regelverket utgjør rammen for Norges regelverk for offentlige anskaffelser.

Interkommunale arkiv

I samarbeid med en programkomité bestående av representanter fra arkivene, arrangerte KS Bedrift nettverksmøte for de interkommunale arkivene. Samlingen ble holdt i Bergen i juni. Nesten 40 personer var til stede, og 7 arkiv var representert med administrativ ledelse og styrerepresentanter. På programmet stod blant annet styrekurs, orientering om FoU-rapport om kommunesammenslåing og vurdering av ulike selskapsmodeller, samt økonomiske forhold ved endring av eierkonstellasjoner i et interkommunalt selskap.

Samlingen var vellykket og skal følges opp med nytt fagseminar under Bedriftenes Møteplass 2017.

Parkering

Ny parkeringsforskrift trer i kraft 1.1.2017. KS Bedrift har deltatt på høringsmøter arrangert av Statens vegvesen i forbindelse med endringer i forskriften, samt bruk av parkeringsskilt.

KS Bedrift har sendt hørings svar til forslaget til ny gebyrfinansieringsforskrift knyttet til det nye parkeringsregelverket.

KS Bedrift har gjennomført årlig nettverkssamling for å oppdatere medlemmene på arbeidet med nytt parkeringsregelverk, samt forberede medlemmene på utfordringer ved iverksettelsen av ny parkeringsforskrift, slik som bl.a. selskapsorganisering. KS Bedrift har også deltatt på tilsvarende samling i regi av bransjeforeningen Norpark.

Det er god dialog mellom KS Bedrift og Samferdselsdepartementet, og mellom KS Bedrift og våre medlemmer. KS Bedrift har etablert et godt samarbeid med Norpark. Dialogen og samarbeidet bidrar til at KS Bedrifts synspunkter får gjennomslag.

KS Bedrift har holdt innlegg på Norparks årskonferanse. Vi har også hatt utredningsoppdrag for bl.a. Tromsø parkering.

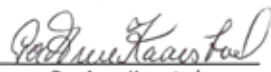
RESULTATREGNSKAP

	Note	2016	2015
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Kontingent		29 653 858	29 400 486
Salgs- og driftsinntekter	1	5 933 742	6 054 323
Sum driftsinntekter		35 587 600	35 454 809
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2,6	22 144 593	20 796 902
Avskrivning på varige driftsmidler	3	82 919	85 821
Annen driftskostnad	4	11 616 768	13 615 280
Sum driftskostnader		33 844 280	34 498 003
DRIFTSRESULTAT		1 743 320	956 806
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen finansinntekt		258 397	356 475
Sum finansinntekter		258 397	356 475
Finanskostnader			
Annen finanskostnad		422	476
Sum finanskostnader		422	476
NETTO FINANSPOSTER		257 975	356 000
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		2 001 295	1 312 805
Skattekostnad på ordinært resultat	5	47 504	86 589
ORDINÆRT RESULTAT		1 953 791	1 226 216
ÅRSRESULTAT		1 953 791	1 226 216
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	9	1 953 791	1 226 216
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		1 953 791	1 226 216

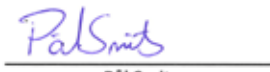
BALANSE 31.12.2016

	Note	2016	2015
<u>ANLEGGSMIDLER</u>			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	180 353	118 222
Sum varige driftsmidler		180 353	118 222
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler		191 364	81 725
Sum finansielle anleggsmidler		191 364	81 725
SUM ANLEGGSMIDLER		371 717	199 947
<u>OMLØPSMIDLER</u>			
Fordringer			
Kundefordringer	7	653 458	1 222 247
Andre fordringer	7	173 555	160 164
Sum fordringer		827 013	1 382 411
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	24 164 643	22 107 999
SUM OMLØPSMIDLER		24 991 656	23 490 410
SUM EIENDELER		25 363 373	23 690 357
<u>EGENKAPITAL</u>			
Opptjent egenkapital		18 636 169	16 682 377
SUM EGENKAPITAL		18 636 169	16 682 377
<u>GJELD</u>			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	7	140 905	543 667
Betalbar skatt	5	47 504	86 589
Skyldig offentlige avgifter		1 692 014	1 421 203
Annen kortsiktig gjeld	7	4 846 781	4 956 521
SUM KORTSIKTIG GJELD		6 727 205	7 007 980
SUM GJELD		6 727 205	7 007 980
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		25 363 373	23 690 357

Oslo, 16. januar 2017
Styret for KS Bedrift

Per Arne Kaarstad
styreleder

Per Olav Pettersen
nestleder

Pål Smits
styremedlem

Ragny Helander
styremedlem

Cicel T. Aarrestad
styremedlem

Katalin Nagy
styremedlem

Jon Eirik Holst
styremedlem

Bjørge Ravlo Rydsaa
daglig leder

NOTER TIL REGNSKAPET

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Pensjoner

KS Bedrifts pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse og tilfredsstiller kriteriene for det som betegnes som en "Multiemployer-plan", da det foretas en fordeling av den akturamessige risiko mellom de som deltar i ordningen. Pensjonsforpliktelsen beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt akturamessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang.

Pensjonsordningen regnskapsføres etter reglene for små foretak. Forpliktelse og premiefond balanseføres ikke, og løpende innbetalinger kostnadsføres og presenteres som lønnskostnader i årsregnskapet.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 24% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Note 1 - Driftsinntekter

Spesifikasjon av driftsinntekter

	I år	I fjor
Kontingentinntekter	29 653 858	29 400 486
OU-midler	2 467 269	2 669 559
Salgsinntekter	3 484 473	3 384 764
Totalt	35 587 600	35 454 809

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 2 - Lønnskostnad

Ytelser til ledende personer og revisor

	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse	Sum
Daglig leder	1 289 229	179 948	28 242	1 497 419
Styreleder	97 828		17 582	115 410
Styremedlemmer	224 414			224 414

Selskapet er forpliktet til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Honorar til revisor består av:

Lovpålagt revisjon	48 175
Samlet honorar til revisor	48 175

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

	I år	i fjor
Anskaffelseskost pr. 1/1	286 760	222 636
+ Tilgang	145 050	64 124
- Avgang		
Anskaffelseskost pr. 31/12	431 810	286 760
Akk. av/nedskr. pr 1/1	168 538	82 717
+ Ordinære avskrivninger	82 919	85 821
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	251 400	168538
Balanseført verdi pr 31/12	180 410	118 222
Prosentstakt for ord. avskr.	3-7 år lineær	3-7 år lineær

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 4 - Annen driftskostnad

	I år	I fjor
Tilskudd	41 000	25 000
Reisekostnader	1 881 127	2 162 007
Konsulenttjenester	3 189 699	4 436 511
Kontingenter	329 279	348 379
Husleie og felleskostnader	1 625 870	1 444 778
Møter, kurs og representasjon	1 802 540	1 984 520
IKT, rekvisita og inventarkostnader	1 950 294	2 393 004
OU-midler	771 372	690 725
Annen driftskostnad	25 587	130 356
Sum	11 616 768	13 615 280

Note 5 - Skattekostnad på ordinært resultat

KS Bedrift er i hovedsak ikke skattepliktig, men for den andelen som gjelder salg av kurs, konferanser og andre tjenester beregnes det ordinær skatt.

	2016	2015
Beregning av årets skattegrunnlag		
Skattepliktig resultat	190 020	320 698
Årets skattegrunnlag	190 020	320 698
Betalbar skatt av årets skattegrunnlag	47 504	86 589

Note 6 - Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 20 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikrings-selskap.

	2016	2015
Pensjonskostnad løpende innbetalinger	2751863	2 760 081
Ansattes andel	-301630	-297 888
Arbeidsgiveravgift	345 483	347 169
Netto pensjonskostnad	2 795 716	2 809 362
	2016	2015
Opptjente pensjonsforpliktelser	48 244 178	41 518 024
Brutto påløpt pensjonsforpliktelser	48 244 178	41 518 024
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	34 409 586	31 374 524
Arbeidsgiveravgift	1 950 677	1 430 234
Netto pensjonsforpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	15 785 269	11 573 734

Ved beregning av AFP legges til grunn at 20 % av det aktuelle årskull fratrer ved fylte 62 år, 30 % ved fylte 63 år, 40 % ved fylte 64 år, 50 % ved fylte 65 år og 60 % ved fylte 66 år.

Pensjonsordningen regnskapsføres etter regler for små foretak. Forpliktelse og premiefond balanseføres derfor ikke i balansen.

NOTER TIL REGNSKAPET

FORUTSETNINGER

	31.12.2016	31.12.2015
Diskonteringsrente	2,10 %	2,70 %
Lønnsvekst	2,25 %	2,50 %
G-regulering	2,00 %	2,25 %
Pensjonsregulering	1,24 %	1,48 %
Forventet avkastning	3,00 %	3,30 %
Agasats	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	15	15
Korridorstørrelse	10,00 %	10,00 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 7 - Fordringer og gjeld

	I år	I fjor
Fordringer		
Kundefordringer	653 458	1 222 247
Andre fordringer	173 555	160 164
Sum	827 013	1 382 411
Gjeld		
Leverandørgjeld	140 905	543 667
Skyldig offentlige avgifter	1 692 014	1 421 203
Sum	1 832 919	1 964 869
Gjeld		
OU-midler	3 212 088	3 250 938
Skyldig lønn og feriepenger	1 634 693	1 655 583
Annen kortsiktig gjeld	0	50 000
Sum	4 846 781	4 956 521

Note 8 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 1 000 000 og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 1 000 000.

Note 9 - Annen egenkapital

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	16 682 377	16 682 378
Tilført fra årsresultat	1 953 791	1 953 791
Anvendt til årsresultat	0	0
Andre transaksjoner:	0	0
Pr 31.12.	18 636 169	18 636 169

REVISORS BERETNING

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i KS Bedrift

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for KS Bedrift som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen vi har mottatt før datoen for revisjonsberetningen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

REVISORS BERETNING

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

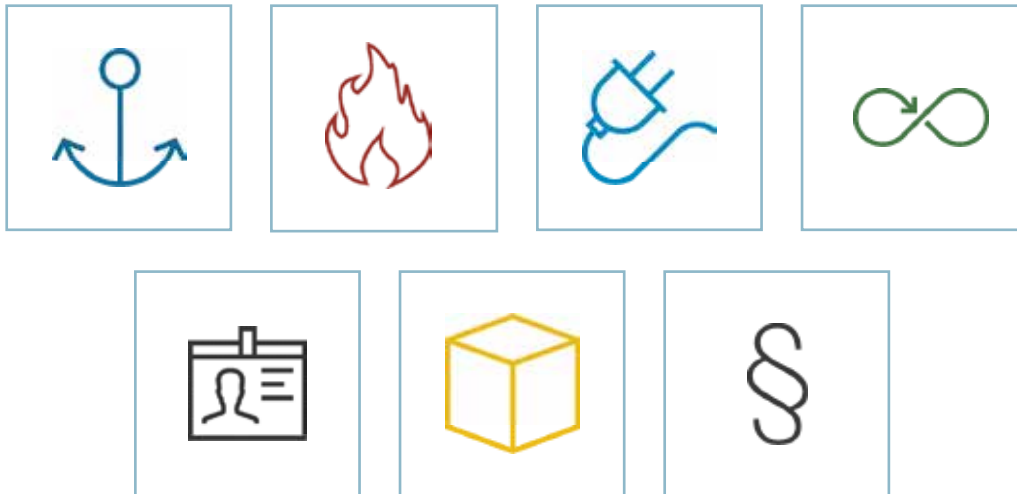
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 24. januar 2017
ERNST & YOUNG AS

Tommy Romskaug
statsautorisert revisor

NOTATER

Vi er del av et samfunn i utvikling

KS Bedrift er den ledende arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen for bedrifter i kommunalt eller privat/ideelt eie.

Medlemsbedriftene representerer ulike bransjer, med energi, avfall, havn, brann og redning, revisjon og parkering som de største og mest aktive. KS Bedrifts medlemmer løser viktige samfunnsoppgaver.

Med sin lokale forankring leverer bedriftene grunnleggende tjenester rundt omkring i hele Norge hver eneste dag.

Våre medlemmer er kjernebedrifter i sine lokalsamfunn. For å kunne yte dem best mulig service, må vi selv hele tiden være i utvikling.

KS Bedrift

Haakon VII's gate 9, 06161 Oslo | Telefon: 24 13 26 00 | ks-bedrift@ks.no | ksbedrift.no